Instanța de fond: Judecătoria ***** (sediul Rîşcani) (jud. Igor Barbacaru)
Dosarul nr. 3a-1382/24 (2-23133440-02-3a-19112024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

9 septembrie 2025 **********

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Bagrin Lucia şi Bostan Angela
Grefier Mazurchevici Maria

Judecînd în şedinţă publică, cererea de apel declarată de Mihail Guzic asupra hotărârii Judecătoriei ***** (sediul Rîşcani) din 24.07.2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Mihail Guzic împotriva Primarului mun.*****, Consiliul mun.*****, persoană terță: Direcţia generală locativ comunală şi amenajare a Consiliului mun.*****, privind anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării, obligarea emiterii actului administrativ favorabil solicitat, încasarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La 15.09.2023, Mihail Guzic a depus acțiunea în contencios administrativ îndreptată împotriva Primarului mun.*****, Consiliul mun.*****, persoană terță: Direcţia generală locativ-comunală şi amenajare a Consiliului mun.*****, solicitînd:

- Anularea (actului administrativ) individual defavorabil şi anume a răspunsului (refuzului) nr.*****din 27.06.2023 la nr.***** a Consiliului Municipal *****, Primarului General al mun.*****, Direcţia Generală Locativ-Comunală şi Amenajare a Consiliului Municipal *****, în privinţa lui Mihail Guzic, ca fiind ilegal;

- A obliga Primăria mun.*****, Consiliul Municipal *****, Primarul General al mun.*****, Direcţia Generală Locativ-Comunală şi Amenajare a Consiliului Municipal *****, emiterea actului administrativ individual favorabil şi anume a Deciziei (Dispoziţiei) de repartizare a spaţiului locativ compus dintr-o odaie, ***** ********** şi să elibereze ordinul de repartiţie pe ***** **********;

- Încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică în sumă de 6 000 (şase mii) lei.

- Încasarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea acțiunii înaintate reclamantul a invocat că, la 05.06.2023 s-a adresat cu o cerere către Primarul General al mun.***** Dlui Ion CEBAN şi Consiliului Municipal ***** înregistrată în Primăria mun.***** cu nr.***** din 06.06.2023, prin care a solicitat, în scopul şi în contextul executării necondiţionate de către Autorităţile Publice Locale a Hotărîrii Curţii de Apel ***** din 05 mai 2009, menţinută prin Deciziei Colegiului Civil şi de Contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie din 16 septembrie 2009, și în scopul și în contextul executării încheierii Executorului Judecătoresc STOIAN Grigore nr.***** din 29.06.2020, și în scopul și în contextul executării încheierii Executorului Judecătoresc Stoian Grigore nr.***** din 07.11.2022, și în temeiul legislaţiei în vigoare să emită Decizia (Dispoziţia) de repartizare şi să elibereze ordinul de repartiţie pe ***** **********.

Prin răspunsul nr.*****din 27.06.2023 la nr.***** a Consiliului Municipal *****, Primarului General al mun.*****, Direcţia Generală Locativ-Comunală şi Amenajare a Consiliului Municipal *****, i s-a comunicat, că la moment acordarea spaţiului locativ întru executarea hotărîrii sus indicate nu este posibilă din cauza lipsei spaţiului locativ liber corespunzător necesităților de asigurare conform normelor stabilite de Legea cu privire la locuinţe nr.75 din 30.04.2015.

Totodată i s-a comunicat, că în conformitate cu prevederile art. 21 al Codului de Executare al Republicii Moldova, executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii, etc. De asemenea I s-a comunicat, că este obligat să prezinte din nou careva acte, inclusiv încheierea Executorului Judecătoresc de primire spre executare a documentului executoriu, componența familiei şi alte acte. La fel s-a menționat că, în conformitate cu prevederile art. 252 al Codului de Executare al Republicii Moldova, urmează să solicite schimbarea sau/şi ordinea de executare etc.

Menționează reclamantul că, la data de 14.07.2023, s-a adresat cu cerere prealabilă către Primarul General al mun.*****, Dlui Ion CEBAN şi Consiliului Municipal *****, prin care a solicitat:

1. Anularea actului administrativ individual defavorabil şi anume a răspunsului nr.*****din 27.06.2023 la nr.***** a Consiliului Municipal *****, Primarului

General al mun.*****, Direcţia Generală Locativ-Comunală şi Amenajare a Consiliului Municipal *****, în privinţa lui Mihail Guzic.

2. Emiterea actului administrativ individual favorabil şi anume a Deciziei (Dispoziţiei) de repartizare și să elibereze ordinul de repartiţie pe ***** **********.

3. În caz contrar, își asumă dreptul de a se adresa în instanţa de judecată, cu repararea prejudiciului material, prejudiciului moral în sumă de 150 000 (una sută cinci zeci mii) lei şi a cheltuielelor de judecată (asistenţă juridică şi alte cheltuieli care vor fi suportate pe parcursul examinării litigiului).

Răspuns la cererea prealabilă din data de 14.07.2023 nu a primit.

Indică reclamantul că prin Hotărîrea Curţii de Apel ***** din 05 mai 2009, menţinută prin Decizia Colegiului Civil şi de Contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie din 16 septembrie 2009, instanţa a hotărît, a admite cererea de chemare în judecată depusă de către Mihail Guzic împotriva Consiliului municipal *****, ca întemeiată.

S-a recunoscut dreptul lui Mihail Guzic împreună cu membrii familiei la asigurarea cu spaţiu locativ conform legislaţiei locative în vigoare şi s-a obligat Consiliul Municipal ***** să-i acorde lui Mihail Guzic şi membrilor familiei lui spaţiu locativ sub formă unui apartament sau casă separată în conformitate cu normele stabilite de legislaţia locativă în vigoare.

După intrarea în vigoare a Deciziei judecătoreşti mai sus menţionate, la data de 09.10.2009 s-a adresat cu o cerere către Şeful oficiului de executare a sectorului Centru mun.*****, Primarului general al mun.***** şi Consiliului Municipal ***** (nr.intrare G-5777/1/09 din 09.10.2009), prin care a solicitat să contribuie conform legislaţiei în vigoare la executarea hotărîrii Curţii de Apel ***** din 05 mai 2009, menţinută prin Decizia Colegiului Civil şi de Contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie din 16 septembrie 2009.

Conform încheierii ***** din 12.06.2009 a executorului judecătoresc al oficiului de executare Centru al DE MJ RM s-a stabilit un termen de 15 zile debitorului Consiliului Municipal *****, de a executa benevol cerinţele documentului executoriu.

Prin răspunsul parvenit de la Direcţia Generală locativ comunală şi amenajare a Consiliului Municipal *****, a fost informat autoritatea nu poate executa hotărîrea instanţei de judecată din motivul că sunt mai multe hotărîri judecătoreşti irevocabile neexecutate și din lipsa de surse financiare.

Susține reclamantul că, deși decizia este definitivă din 2009 și au fost emise multiple încheieri de către executori judecătorești pentru executarea silită, autoritățile locale nu și-au îndeplinit obligația de a-i repartiza locuința solicitată.

Mihail Guzic susține că neexecutarea hotărârii judecătorești constituie o încălcare a articolului 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (dreptul la un proces echitabil) și a articolului 1 din Protocolul nr. 1 (protecția proprietății). El subliniază că dreptul la un proces nu se finalizează odată cu pronunțarea hotărârii, ci cu executarea ei efectivă.

Reclamantul argumentează, sprijinindu-se pe jurisprudența CEDO, că o autoritate de stat nu poate invoca lipsa fondurilor sau a spațiului locativ ca scuză pentru a nu executa o hotărâre judecătorească. Acesta menționează că instanțele naționale au recunoscut deja, în procese separate, încălcarea dreptului său la executarea în termen rezonabil a hotărârii, acordându-i despăgubiri pentru prejudiciul moral, însă obligația principală (repartizarea locuinței) a rămas în continuare neîndeplinită.

<u>Hotărîrea instanţei de fond ce constituie obiectul apelului.</u>

Prin hotărârea Judecătoriei **, sediul Râșcani din 24.07.2024, acţiunea în contencios administrativ, înaintată de către Mihail Guzic împotriva Primarului mun.*****, Consiliul mun.*****, privind anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării – Decizia exprimată prin scrisoarea nr.*****din 27.06.2023, obligarea emiterii actului administrativ favorabil solicitat și anume Decizia (dispoziția) de repartizare a spațiului locativ compus dintr-o odaie, ***** **********, și eliberarea ordinului de repartiție pe ***** **********, și încasarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată.***

<u>Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a apelului.</u>

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 05.08.2024, Mihail Guzic a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei *****, sediul Râșcani din 24.07.2024.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz dispozitivul hotărîrii instanţei de fond a fost pronunţat public la 24.07.2024, iar cererea de apel a fost depusă la 05.08.2024, prin urmare Completul judiciar constată că, apelul declarat de Mihail Guzic a fost depus în interiorul termenului legal.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

În speță, motivarea apelului a fost depusă împreună cu apelul, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel.

În motivarea apelului, Mihail Guzic a reiterat argumentele fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată. A solicitat casarea hotărârii instanței de fond cu pronunţarea unei decizii de admitere integrală a acţiunii.

Argumentele participanților la proces:

Apelantul Mihail Guzic și avocatul său, Culeac-Reul Natalia, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat. Prin cererea din 05.09.2024, avocatul Culeac-Reul Natalia a solicitat amânarea ședinței de judecată pe motiv că este antrenată într-un alt proces de judecată, cerere care a fost apreciată de Completul de judecată ca neîntemeiată, fiind dispusă examinarea cauzei în ordine de apel în absența acestora.

Reprezentantul terțului, Direcţia generală locativ comunală şi amenajare a Consiliului mun.*****, Tcaciuc Denis, în ședința instanței de apel a pledat pentru respingerea apelului declarat de Mihail Guzic, cu menținerea hotărîrii instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

Restul participanților la proces, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat din motive necunoscute, deși au fost înștiințați legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezenții nu au informat instanța de apel, nu au înaintat cereri de amânare a ședinței sau de examinare în lipsa lor, motiv din care, pornind de la reglementările art.239 alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absența acestora.

Audiind reprezentantul terțului, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, precum și cercetând din oficiu starea de fapt în baza tuturor probelor administrate la caz, Completul judiciar specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că apelul declarat de Mihail Guzic este neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins cu menţinerea hotărîrii Judecătoriei ***, sediul Râșcani din 24.07.2024, din următoarele considerente.**

Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speţei:

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.*

Potrivit dispoziţiilor art.219 alin.(1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii-* ***respinge apelul.***

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligația instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care î-i sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239 – 241 Cod de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Materialul probatoriu administrat de instanţa de fond, denotă următoarea situaţie;

<u>În fapt:</u>

Materialele cauzei atestă că, prin Hotărîrea Curții de Apel ***** din 5 mai 2009, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Guzic Mihail împotriva Consiliului municipal *****, ca întemeiată.

S-a recunoscut dreptul lui Guzic Mihail împreună cu membrii familiei la asigurarea cu spaţiu locativ conform legislaţiei locative în vigoare.

S-a obligat Consiliul municipal ***** să-i acorde lui Guzic Mihail şi membrilor familiei lui spaţiu locativ sub forma unui apartament sau casă separată în conformitate cu normele stabilite de legislaţia locativă în vigoare. (f.d.42-45)

Hotărîrea Curţii de Apel ***** din 05.05.2009 a fost menţinută prin Decizia Curţii Supreme de Justiţie din 16.09.2009. (f.d.42-45)

Conform încheierii executorului judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la primirea spre executare a documentului executoriu şi intentare a procedurii de executare, s-a dispus a intenta procedura de executare nr. ***** la 12.06.2009 şi a obliga Consiliul Municipal ***** să execute Decizia menţionată şi stabilirea termenului de executare benevolă. (f.d.50).

La 11.05.2018, prin încheierea Executorul judecătoresc, Grigore Stoian, s-a dispus:

1. A primi pentru executare, documentul executoriu nr. 3-1290/08 emis de Curtea de Apel ***** Instanţa de Contencios Administrativ la 05.05.2009 cu privire la obligarea Consiliului Municipal ***** să-i acorde lui Mihail Guzic şi membrilor familiei lui spaţiu locativ sub forma unui apartament sau casă separată în conformitate cu normele stabilite de legislaţia locativă în vigoare şi a intenta procedura de executare.

2. A stabili Consiliului Municipal ***** termen de 15 zile pentru executare prevederilor docmentului executoriu şi obliga CMC să comunice despre măsurile întreprinse în vederea executării prevederilor documentului executoriu sus menţionat. (f.d.52)

Prin încheierea Executorul judecătoresc, Grigore Stoian, din 29.06.2020, s-a dispus:

1. A obliga ASP Registrul Bunurilor Imobile să aplice interdicţia de înstrăinare a bunului imobil cu nr.106 din bd.Mircea cel Bătrîn 42/1, mun.*****;

2. A interzice Consiliului Municipal ***** şi Primăriei mun.***** de a efectua careva acţiuni de înstrăinarea, transmitere ş.a. în privinţa imobilului nr.106 din bd.Mircea cel Bătrîn 42/1, mun.*****. (f.d.53)

Prin cererea adresată Primarului mun.*****, Consiliul mun.*****, la data de 05.06.2023, Mihail Guzic a solicitat emiterea Deciziei (Dispoziţiei) de repartizare

și să elibereze ordinul de repartiţie pe apartamentul nr.106 din bd.Mircea cel Bătrîn 42/1, mun.***** (f.d.10, dos.administrativ).

Prin Decizia exprimată prin scrisoarea nr.*****din 27.06.2023, s-a adus la cunoștință reclamantului următoarele : executorul judecătoresc sau creditorul-urmăritor are dreptul să se adreseze instanţei emitente a hotărârii/deciziei pentru explicarea modului de executare a acesteia. Astfel, constată că la moment creditorul nu a epuizat toate căile legale de excutare a Hotărârii de judecată invocate în speţă, prevăzute de lege, iar neexecutarea Hotărârii respective nu poate fi imputată autorităților publice locale a municipiului ***** (f.d.11, dos.administrativ).

Manifestând dezacordul cu răspunsul primit, reclamantul a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune, prin care a solicitat anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării – Decizia exprimată prin scrisoarea nr.*****din 27.06.2023, obligarea emiterii actului administrativ favorabil solicitat și anume Decizia (dispoziția) de repartizare a spațiului locativ compus dintr-o odaie, ***** **********, și eliberarea ordinului de repartiție pe ***** **********, și încasarea cheltuielilor de judecată.

<u>Admisibilitatea acţiunii:</u>

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

Reieșind din cerințele formulate, rezultă că, acțiunea reclamantului este una în obligare.

Articolul 191. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat

activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii și avînd în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei *****, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamantă cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. *Categoriile actelor administrative individuale*

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că, răspunsul (refuzul) nr.*****din 27.06.2023 la nr.***** - constituie act administrativ individual defavorabil reclamantului.

Articolul 19. *Cererea prealabilă*

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 162. *Scopul procedurii prealabile*

(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

(3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

După cum rezultă din materialele cauzei elucidate anterior, se atestă că anterior sesizării instanței de contencios administrativ cu prezenta acțiune, Mihail Guzic a respectat procedura prealabilă.

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de Mihail Guzic, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cît și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

<u>Referitor la fondul acțiunii.</u>

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 224. *Hotărîrile instanţei de judecată*

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

b) în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată;

f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

Prin hotărârea Judecătoriei *****, sediul Râșcani din 24.07.2024, acţiunea în

contencios administrativ, înaintată de către Mihail Guzic împotriva Primarului mun.*****, Consiliul mun.*****, privind anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării – Decizia exprimată prin scrisoarea nr.*****din 27.06.2023, obligarea emiterii actului administrativ favorabil solicitat și anume Decizia (dispoziția) de repartizare a spațiului locativ compus dintr-o odaie, ***** **********, și eliberarea ordinului de repartiție pe ***** **********, și încasarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, apreciază hotărîrea Judecătoriei *****, sediul Râșcani din 24.07.2024, ca fiind întemeiată din considerentele ce vor fi expuse încontinuare.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ:

Codul cu privire la locuinţe al R.S.S. Moldoveneşti, nr. 2718-X din 03.06.1983 (în vigoare la momentul adoptării hotărîrii din 05.05.2009 de către Curtea de Apel):

Articolul 28. Dreptul cetăţenilor la obţinerea încăperii de locuit

Cetăţenii, care au nevoie de îmbunătăţirea condiţiilor locative, **au dreptul de a primi pentru folosire o încăpere** de locuit în casele fondului locativ de stat sau obştesc în modul, prevăzut de legislaţia Uniunii R.S.S., de prezentul Cod şi de altă legislaţie a R.S.S. Moldoveneşti. Cetăţenilor susmenţionaţi, care trăiesc permanent în centrul populat respectiv, încăperile de locuit li se acordă (dacă altceva nu este stabilit prin legislaţia Uniunii R.S.S. şi a R.S.S. Moldoveneşti), de regulă, sub formă de apartament separat pentru familie.

Se consideră, că cetăţenii au nevoie de îmbunătăţirea condiţiilor locative în temeiurile, prevăzute de legislaţia Uniunii R.S.S., de prezentul Cod (articolul 30) şi de altă legislaţie a R.S.S. Moldoveneşti.

Articolul 50. Ordinul de repartiţie a încăperii de locuit

În baza hotărîrii cu privire la acordarea încăperii de locuit în casele fondului obştesc şi de stat de locuinţe comitetul executiv al Sovietului raional, orăşenesc, raional din oraş, de orăşel sătesc de deputaţi ai norodului eliberează cetăţeanului ordinul de repartiţie, care este unicul temei pentru instalare în încăperea de locuit repartizată.

Ordinul de repartiţie poate fi eliberat numai pentru o încăpere de locuit izolată şi liberă.

Forma ordinului de repartiţie este stabilită de Sovietul Miniştrilor al R.S.S. Moldoveneşti.

În conformitate cu Bazele legislaţiei cu privire la locuinţe a Uniunii R.S.S. şi a republicilor unionale ordinele de repartiţie a încăperilor de locuit în orăşelele militare se eliberează în modul, prevăzut prin legislaţia Uniunii R.S.S.

Articolul 108. Modul de acordare şi de folosire a locuinţelor de serviciu

Modul de acordare şi de folosire a locuinţelor de serviciu se stabileşte prin legislaţia Uniunii R.S.S., prin prezentul Cod şi prin altă legislaţie a R.S.S. Moldoveneşti.

Hotărîrea cu privire la acordarea locuinţei de serviciu se adoptă de către administraţia întreprinderii, instituţiei, organizaţiei, de către consiliul de conducere al colhozului, de către organele de conducere ale altor organizaţii cooperatiste, ale asociaţiilor lor, de către organele organizaţiilor sindicale şi ale altor organizaţii obşteşti, de către comandamentul unităţii militare, în administrarea cărora se află locuinţele de serviciu.

În conformitate cu hotărîrea adoptată **locuinţa de serviciu se acordă pentru folosinţă** pe baza unui ordin de repartiţie special, eliberat de comitetul executiv al Sovietului raional, orăşenesc, raional din oraş de deputaţi ai norodului.

Forma ordinului de repartiţie pentru ocuparea locuinţei de serviciu este stabilită de Sovietul Miniştrilor al R.S.S. Moldoveneşti.

La folosirea locuinţelor de serviciu se aplică regulile cu privire la contractul de închiriere a încăperii de locuit, stabilite în articolele 53-64, 68, 75, 84-88, 91-98, 100, 102-104 din prezentul Cod.

Totodată Completul judiciar menționează că, conform art.35 al Legii cu privire la poliţie nr. 416-XII din 18.12.1990, colaboratorilor poliţiei li se acordă de către organele locale ale puterii, cel mult după trei ani de la angajarea în serviciu, iar ofiţerilor – cel mult după un an de la numirea lor în funcţie, spaţiu locativ sub formă de apartament sau casă separată în conformitate cu normele stabilite de legislaţie.

Organele şi instituţiile de poliţie au dreptul să cumpere locuinţe pentru colaboratorii lor din contul mijloacelor bugetelor respective cu achitarea ulterioară de către aceştia a costului locuinţei în proporţie de cincizeci la sută.

Pct.2 al Regulamentului privind acordarea şi folosirea spaţiului locativ de serviciu, aprobat prin Hotărîrea Consiliului de miniştri ai RSSM nr.192 din 05.06.1984, prevedea că: spaţiul locativ poate fi inclus în cel cu statut de serviciu printr-o hotărîre a organelor -administraţiei publice locale doar la demersul întreprinderii, organizaţiei (Ministerului Afacerilor Interne) a cărui angajat este reclamantul.

Raportînd cadrul legal precitat la circumstanțele faptice ale cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că, prin Hotărîrea Curții de Apel ***** din 5 mai 2009, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Guzic Mihail împotriva Consiliului municipal *****, ca întemeiată.

S-a recunoscut dreptul lui Guzic Mihail împreună cu membrii familiei la asigurarea cu spaţiu locativ **conform legislaţiei locative în vigoare**.

S-a obligat Consiliul municipal ***** să-i acorde lui Guzic Mihail şi membrilor familiei lui spaţiu locativ sub forma unui apartament sau casă separată **în conformitate cu normele stabilite de legislaţia locativă în vigoare**. (f.d.42-45)

Hotărîrea Curţii de Apel ***** din 05.05.2009 a fost menţinută prin Decizia Curţii Supreme de Justiţie din 16.09.2009. (f.d.42-45)

Instanța de apel subliniază că reieșind din prevederile art. 120 din Constituția RM, este obligatorie respectarea sentinţelor şi a altor hotărâri definitive ale instanţelor judecătoreşti, precum şi colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentinţelor şi a altor hotărâri judecătoreşti definitive.

Curtea Constituțională, în decizia s-a nr. 99 din 28 iulie 2025, a reținut următoarele:

25. Referitor la incidenţa articolului 20 din Constituţie, Curtea reţine că acesta stabileşte că orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime (a se vedea DCC nr. 78 din 4 iulie 2024, § 27). Curtea reamintește că dreptul la executarea unei hotărâri judecătoreşti definitive constituie o parte integrantă a dreptului de acces la justiţie (a se vedea HCC nr. 5 din 3 martie 2022, § 86).

26. În jurisprudența sa, Curtea a constatat că dreptul la executarea hotărârilor judecătoreşti definitive pe baza articolului 20 din Constituţie a fost interpretat de Curte ca impunându-le autorităţilor statului obligaţia de a pune la dispoziţia creditorului mecanisme şi garanţii suficiente pentru a asigura executarea hotărârilor judecătoreşti definitive (a se vedea DCC nr. 165 din 4 noiembrie 2021, § 25; DCC nr. 78 din 4 iulie 2024, § 28). Totodată, persoana care beneficiază de o hotărâre judecătorească împotriva statului nu trebuie în mod necesar să iniţieze o procedură de executare forţată pentru a obţine satisfacţie. În acest sens, în virtutea obligaţiilor pozitive, statul trebuie să execute hotărârile în care are calitatea de debitor fără o intervenţie a executării silite din partea executorului judecătoresc (a se vedea HCC nr. 32 din 17 noiembrie 2016, § 75).

*27. **Totuși, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a reținut că o persoană care are câștig de cauză poate fi obligată să parcurgă anumite etape procedurale pentru a permite sau pentru a accelera executarea unei hotărâri judecătorești. <u>Cerința cooperării creditorului nu trebuie, totuși, să depășească ceea ce este strict necesar</u> și nu exonerează autoritățile de obligațiile lor în vederea executării hotărârii judecătorești pronunțate împotriva statului** (a se vedea Akashev v. Rusia, 12 iunie 2008, § 22; Burdov v. Rusia (nr. 2), 15 ianuarie 2009, § 69).*

28. Curtea observă că articolul 21 alin. (1) din Codul de executare stabileşte că executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii, iar alin. (2) din acelaşi articol prevede că efectuarea actelor de executare silită de către alte persoane atrage răspunderea prevăzută de lege.

29. De altfel, Curtea reține că executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri prin care creditorul îşi realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat competente, drepturile sale recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte în mod benevol obligaţiile (a se vedea articolul 10 alin. (1) din acelaşi Cod).

Cu referire la speța în cauză se reține că, conform încheierii executorului judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la primirea spre executare a documentului executoriu şi intentare a procedurii de executare, s-a dispus a intenta procedura de executare nr. ***** la 12.06.2009 şi a obliga Consiliul Municipal ***** să execute Hotărîrea Curţii de Apel ***** nr. 3-1290/08 din 05.05.2009, cu stabilirea termenului de executare benevolă. (f.d.50).

De asemenea la 11.05.2018, prin încheierea Executorului judecătoresc, Grigore Stoian, s-a dispus a primi pentru executare, documentul executoriu nr. 3-1290/08 emis de Curtea de Apel ***** la 05.05.2009 cu privire la obligarea Consiliului Municipal ***** să-i acorde lui Mihail Guzic şi membrilor familiei lui spaţiu locativ sub forma unui apartament sau casă separată în conformitate cu normele stabilite de legislaţia locativă în vigoare şi a intenta procedura de executare.

Iar prin încheierea Executorului judecătoresc, Grigore Stoian, din 29.06.2020, a obligat ASP Registrul Bunurilor Imobile să aplice interdicţia de înstrăinare a bunului imobil cu nr.106 din bd.Mircea cel Bătrîn 42/1, mun.*****. Deasemenea s-a interzis Consiliului Municipal ***** şi Primăriei mun.***** de a efectua careva acţiuni de înstrăinarea, transmitere ş.a. în privinţa imobilului nr.106 din bd.Mircea cel Bătrîn 42/1, mun.*****. (f.d.53)

Prin cererea adresată Primarului mun.*****, Consiliul mun.*****, la data de 05.06.2023, Mihail Guzic a solicitat emiterea Deciziei (Dispoziţiei) de repartizare și să elibereze ordinul de repartiţie pe ***** ********** (f.d.10, dos.administrativ). Cerere care a fost respinsă prin Decizia exprimată prin scrisoarea nr.*****din 27.06.2023.

Instanța de apel reține că cererea reclamantului adresată autorității publice prin care a solicitat emiterea Deciziei (Dispoziţiei) de repartizare și să elibereze ordinul de repartiţie pe ***** ********** a fost depusă în contextul executării Hotărîrii Curţii de Apel ***** din 05 mai 2009, menținută prin Decizia Curţii Supreme de Justiţie din 16 septembrie 2009, și în scopul și în contextul executării încheierii Executorului Judecătoresc STOIAN Grigore nr.***** din 29.06.2020.

În speță, Completul judiciar reține că, Decizia exprimată prin scrisoarea nr.*****din 27.06.2023 prin care cererea reclamantului a fost respinsă, corect a fost apreciată de instanța de fond ca fiind una legală și întemeiată. Or, după cum a fost stabilit supra, prin Hotărîrea Curții de Apel ***** din 5 mai 2009, s-a recunoscut dreptul lui Guzic Mihail împreună cu membrii familiei la asigurarea cu spaţiu locativ **conform legislaţiei locative în vigoare**, precum și s-a obligat Consiliul municipal ***** să-i acorde lui Guzic Mihail şi membrilor familiei lui spaţiu locativ sub forma unui apartament sau casă separată **în conformitate cu normele stabilite de legislaţia locativă în vigoare**. (f.d.42-45)

Deși prin încheierea Executorului judecătoresc din 29.06.2020, s-a obligat ASP Registrul Bunurilor Imobile să aplice interdicţia de înstrăinare a bunului imobil cu nr.106 din bd.Mircea cel Bătrîn 42/1, mun.***** și s-a interzis Consiliului Municipal ***** şi Primăriei mun.***** de a efectua careva acţiuni de înstrăinarea, transmitere ş.a. în privinţa imobilului nr.106 din bd.Mircea cel Bătrîn 42/1, mun.*****, Completul judiciar reține că, din încheierea menționată supra, rezultă că interdicţia de înstrăinare a bunului imobil cu nr.106 din bd.Mircea cel Bătrîn 42/1, mun.***** **a fost aplicată la cererea creditorului Guzic Mihail, în cadrul dosarului de executare, având ca scop asigurarea executării Hotărîrii Curţii de Apel ***** nr. 3-1290/08 din 05.05.2009**.

La capitolul dat Completul judiciar va sublinia că, hotărârea judecătorească ce stă la baza întregului proces are un caracter general. Ea obligă autoritatea să ofere un spațiu locativ conform normelor legale, dar nu indică nicio adresă, niciun număr de apartament și nicio zonă geografică specifică. În cuprinsul hotărârii judecătorești pre citate nu se regăsesc mențiuni cu privire la identificarea spațiului locativ ce urmează a fi acordat lui Guzic Mihail, și anume od.106 din bd.Mircea cel Bătrîn 42/1.

Prin urmare, orice legătură între acea hotărâre și apartamentul nr. 106 din bd. Mircea cel Bătrân este una artificială, neexistând un parcurs logic-juridic care să lege dreptul reclamantului de acest imobil concret. Instanța de apel reiterează că interdicția de înstrăinare a fost aplicată **la cererea exclusivă a creditorului** (Mihail Guzic). Aceasta înseamnă că alegerea acestui apartament nu a fost rezultatul unei analize sau a deciii întreprinse de autoritatea publică-debitor, sau a unei dispoziții a instanței de judecată, ci a fost opțiunea personală a reclamantului. Or, conform legislației locative menționate, repartizarea unui apartament se face printr-un mecanism administrativ complex (identificare fond liber, corespundere cu numărul membrilor familiei, demersul instituției angajatoare). În dosar nu există niciun document de la Direcția Generală Locativ-Comunală care să ateste că apartamentul nr. 106 a fost vreodată destinat sau selectat pentru familia Guzic conform rândului de așteptare sau altor criterii legale.

Conform art. 21 din Codul de executare, executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită. Instanța de apel observă că reclamantul a încercat să obțină eliberarea ordinului de repartiție printr-o cerere administrativă directă, deși se afla deja în cadrul unei proceduri de executare silită pornite încă din 2009 și reluate în 2018.

Deși Curtea Constituțională reamintește că statul are obligația pozitivă de a executa hotărârile fără a fi necesară mereu intervenția executorului, aceasta subliniază și că persoana care are câștig de cauză trebuie să parcurgă etapele procedurale legale. În acest caz, "etapa" de a solicita un imobil specific care nu a fost niciodată obiectul litigiului de fond (cel din 2009) excedează cadrului legal de executare a hotărârii respective.

Instanța de apel validează soluția primei instanțe, apreciind că refuzul autorității publice a fost legal. Motivul este unul de logică juridică: autoritatea nu poate fi obligată să emită un act administrativ individual (ordin de repartiție) pentru un bun specific, atâta timp cât hotărârea judecătorească ce stă la baza solicitării nu a creat o legătură directă între reclamant și acel bun imobil.

Instanța de apel confirmă că, deși dreptul lui Mihail Guzic la o locuință este incontestabil și protejat de Constituție și de Convenția Europeană, în același timp acesta nu se transformă automat în dreptul de a selecta sau de a alege și de a primi un ordin de repartiție pentru un imobil identificat unilateral de către reclamant în faza de executare, dacă acesta nu a fost prevăzut în hotărârea de fond din 2009, sau nu a fost selectat spre atribuire de autoritatea publică – debitor al procedurii de executare.

Conform Codului de Executare, faza de executare este distinctă de faza de judecată. Odată ce un drept a fost recunoscut, forța de constrângere a statului se manifestă prin **executorul judecătoresc**, nu prin noi procese pe fond ce țin de acordarea spațiului locativ. Instanța de judecată nu se poate substitui executorului. Dacă debitorul (Consiliul Municipal) nu execută, legea prevede mecanisme specifice în cadrul procedurii de executare deja deschise (amenzi, executare silită, penalităț, schimbarea modului și ordinii de executarei), însă nu re- intentare a unui nou proces de acordare a spațiului locativ.

Or, o hotărâre judecătorească se execută, nu se „re-judecă”. Orice încercare de a obține o nouă hotărâre pentru a forța conformarea la una anterioară nu poate fi admisă, deoarece ar genera un șir nesfârșit de proceduri de executare, fără a rezolva problema de fond: lipsa de bunuri sau refuzul de conformare al debitorului, probleme care țin strict de competența executorului judecătoresc.

Din analiza coroborată a textului hotărârii, se poate argumenta în mod riguros că solicitarea reclamantului de a i se elibera un ordin de repartiție pentru un imobil

specific, și anume od. nr. 106 din bd. Mircea cel Bătrân, nu derivă în mod direct sau automat din Hotărârea Curții de Apel ***** din 05.05.2009.

Mai mult, instanța de apel reține că identificarea apartamentului din bd. Mircea cel Bătrân a avut loc mult mai târziu, în cadrul procedurii de executare, în anul 2020, și nu în cadrul procesului în fond. Iar în acest context, instanța de fond just a punctat că nu poate stabili nici o legătură juridică între raționamentele hotărârii din 2009 și imobilul pe care au fost aplicate interdicții ulterior de către executorul judecătoresc la cererea creditorului.

De asemenea, eliberarea unui ordin de repartiție este condiționată de normele legislației cu privire la locuințe, care impun ca spațiul să fie „izolat și liber". Simpla existență a unei hotărâri de obligare la acordarea unei locuințe nu suplinește lipsa obiectului material (spațiul locativ liber) și nici nu conferă reclamantului dreptul de a-și alege singur imobilul din patrimoniul public.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Completul judiciar concluzionează că, argumentele expuse de către Mihail Guzic în cererea de apel sunt lipsite de substanță juridică obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

Prin prisma acestor constatări, instanța de apel concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părții apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către apelant poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialul probator prezentat în raport cu starea de fapt reținută la caz, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanţei de fond este legală și întemeiată, Completul de Contencios Administrativ conchide a respinge apelul declarat de Mihail Guzic şi a menţine hotărârea Judecătoriei *****, sediul Râșcani din 24.07.2024.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

D E C I D E :

Apelul declarat de Mihail Guzic, ***se respinge.***

Se menține hotărîrea Judecătoriei *****, sediul Râșcani din 24.07.2024.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bagrin Lucia

Bostan Angela